

Finansministeren. Som jeg før har sagt; det er ikke gunstige Pengeforhold for Øjeblikket, det er daarlige Tider til at optage Laan; og det er, saa vidt jeg kan se, heller ikke nødvendigt; det er ikke paavist for os, at der foreligger nogen tvingende Nødvendighed for Statskassen til at optage Laan, endstige et Laan af en saadan Størrelse. Der foreligger egentlig intet andet end det, at den ærede Finansminister klager over, at Kassebeholdningen er kneben, og at han har Besvær med at komme igennem. Men det siger jo slet intet. De allerfleste Finansministre Verden over maa ogsaa klare sig med knebne Kassebeholdninger, og de allerfleste Mennesker hele Verden over maa gøre det samme. Det er nu en Gang Verdens almindelige Gang. Naturligvis er det en saare stor Behagelighed at have saa mange Penge i Lommen, som man ønsker sig, ligesom Manden i Eventyret, saaledes at hver Gang man tager en Daler op af Lommen, bliver der to tilbage. Det er meget rart, naar man kan have det saadan. Men i god dagligdags Økonomi er det omvendt undertiden en Fordel ikke at have alt for mange Penge i Lommen. Det forekommer os, som efterhaanden have set og oplevet adskilligt, at det undertiden mæske snarest vilde have været en Fordel for os at have haft færre Penge i Kassen. Efter at vi have givet mange Penge ud, som Tilfældet har været i de senere Aar, synes det slet ikke at ville være af Vejen, om vi ved at have en ikke alt for rigelig Mængde Penge i Statskassen, en Tid vænnede os til at hjælpe os med noget mindre og at genvinde Smagen for at føre en ganske vist behagelig og tilstrækkelig, men dog tillige nøje paapasselig og økonomisk Husholdning. For Finanserne er der under disse Forhold intet ondt i at skulle klare sig uden mange Penge i Kassen. Men for Finansministeren er det ganske vist en stor Behagelighed at have Penge nok. Hvis Finansministeren kan faa disse 25 Mill. Kr. ind i Statskassen; af hvilke kun de 6 Mill. Kr. skulle bruges i det kommende Finansaar, vil man med Sikkerhed kunne sige, at Ministeren i de kommende 2, 3 maaske 4 Finansaar vil være befriet for enhver som helst finansiel Bekymring. Og dette vil han ganske særlig være, naar Regeringen er kommen vel over den 1ste April, og den da maaske vil føle sig noget mindre opfordret til rundhaandet at fremsætte Forslag om meget store aarlige Udgifter i forskellige Øjemed, Forslag, som selvfølge-

lig ikke kunne betragtes eller betegnes som Valgfæsk.

Denne meget stærke finansielle Stilling, som Ministeren og hele Regeringen vilde opnaa ved Vedtagelsen af dette Lovforslag, fører mig da naturligen over til at sige nogle Ord om Forslagets politiske Betydning. Det er overflødig at gaa tilbage til det, som er Oprindelsen til det Omslag, der er kommet i vore Financers Stilling og som har medført ogsaa Kassebeholdningens Knebenhed. Vi vide alle, at den er at søge i den saakaldte Provisorietid. Og det, at der den Gang blev givet ud af Statskassen saa og saa mange Millioner til Øjemed, som savnede Bevilingsmagtens Billigelse, det var i Virkeligheden det mindste af det. Disse Penge kunne have været slet anvendte, eller de kunne have været godt anvendte, lad der derom være, hvad Mening der vil. Disse Millioner ere nu en Gang borte, Tabet er nu en Gang lidt, og fra et rent finansielt Synspunkt er der ikke Grund til at opholde sig saa særdeles ved disse Smertes, der nu en Gang ere forvundne. Men det, som for vore Finanser har været langt dybere indgribende, langt vidererækkende, langt alvorligere i sine Virkninger, er det Tilbage-slag, som hin Politik øvede paa den Sparsommelighed, som tidligere var Kendetegn for vor Statsøkonomi og Statshusholdning. Virkningen af det, der den Gang skete, var, som naar i Krigstid Fjenden hænger fredelige Egne og gør til Bytte og forøder det, som flittigt Arbejde og Sparsomhed har samlet til Hobe. Hvem vil under slige Forhold spare? Hvem vil skaane sine Penge og ikke spise dem op selv, hellere end at se andre gøre det? Vi vare her i Landet naaede til en saa bagvendt Tilstand, at vi endog med Forhaabning maatte se hen til det ulykkelige Tidspunkt, da Statskassen blev tom. Vi betragtede det som den eneste Mulighed for en Forløsning fra Lovløsheden, at der ikke længere var Penge tilbage, som kunde gives ud. Og efter at omsider denne Provisorietid da fik en Ende, ere vi i Virkeligheden ikke dermed komne ind under nogen ny Stats-skik. Det skete ikke ved det saakaldte Forlig i 1894. Ministeriet Reedtz-Thott, som ganske særlig var Udtryk for de politiske Tanker og Hensigter, som skabte Forliget, lod sig modstræbende og nødigt drive til at afgive den Erklæring, at det renoncerede paa at udstede provisoriske Finanslove. Hvilken Uvillie dette vakte i det egentlige Højre, er bekendt. Efterføl-